

Taalpost 1229

maandag 31 oktober 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Michael Higgins, de nieuwe president van Ierland, spreekt (anders dan de meeste Ieren) vloeiend Iers en richtte in de jaren negentig een Ierstalige televisiezender op.

(Bron: [Nu.nl](#))

- In New York is een toneelstuk in première gegaan over de taalbarrière tussen een Amerikaan en zijn Chinese zakenpartners, die het zogenoemde Chinglish spreken.

(Bron: [The New York Times](#))

- Eufemismen maken integraal deel uit van de hedendaagse oorlogsvoering.

(Bron: [BBC News Magazine](#))

2. Taaltip: door de band/bank genomen

Door de bank genomen ('gemiddeld' of 'doorgaans') is de gebruikelijkste vorm van deze uitdrukking; die wordt dan ook meestal aangeraden, ook in [België](#), waar in plaats van *bank* vrij vaak *band* wordt gebruikt. Het *Groot Uitdrukkingenwoordenboek* van Van Dale noemt de variant met *band* niet. In diverse oudere bronnen wordt gezegd dat dat wel de oorspronkelijke vorm zou zijn; Stoett zegt in zijn [spreekwoordenboek](#) dat beide vormen bestaansrecht hebben.

Een mooi verwoorde verklaring van *door de bank genomen* staat in *Waarom is een blauwe maandag blauw?* (2009) van Heidi Aalbrecht: "De bank was vroeger een tafel in een markthal waarop producten uitgesteld lagen. (...) Verkocht een handelaar dure of goedkope waar? De prijzen per exemplaar waren natuurlijk verschillend, maar berekende je het gemiddelde van wat er op zijn bank lag, dan kon je zeggen dat hij *door de bank genomen* duur of goedkoop was."

Moet de punt voor of na het aanhalingsteken? Wat doet een komma met de betekenis van een zin? Zulke vragen worden beantwoord op de [leestekencursus in Tilburg](#), donderdag 10 november.

3. Extra: VRT evolueert naar een gevarieerder taalbeleid

Ruud Hendrickx, de taaladviseur van de VRT, heeft vorige week op de VRT-taaldag het voorstel gepresenteerd voor een verfijnder en gevarieerder taalbeleid bij de Vlaamse openbare omroep. Het voorstel van de stuurgroep Taaladvies beklemtoont dat VRT-medewerkers in

publieke uitingen correcte standaardtaal moeten gebruiken, maar dat ze andere registers mogen aanboren in bepaalde genres en rollen. Televisiekoks mogen dus een meer van de norm afwijkende tongval hebben dan nieuwslezers. Het is de bedoeling dat het voorstel uitmondt in een nieuw VRT-taalcharter. U kunt het voorstel lezen en een toelichting van Ruud Hendrickx beluisteren op VRTTaal.net.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1228

vrijdag 28 oktober 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Dr. Ad Backus is aangesteld als de nieuwe hoogleraar linguïstiek en sociolinguïstiek in Tilburg.

(Bron: [Universiteit van Tilburg](#))

- Knack-journalist Stijn Tormans is de laureaat van de eerste Grote Prijs Jan Wauters voor een mediapersoonlijkheid "die excelleert in het gebruik van het Nederlands".

(Bron: [Het Nieuwsblad](#))

- Een islamistische partij in Tunesië wil af van de 'Franse taalvervuiling'.

(Bron: [Al Arabiya](#))

2. Documentaire van de maand: Fry's *Planet Word*

Hoelang ze online zullen blijven, durven we niet te zeggen, maar alle vijf de afleveringen van de documentaire over taal die de Britse humorist, schrijver en tv-maker Stephen Fry maakte, staan inmiddels op de videowebsite YouTube. Op de website [Top Documentary Films](#) heeft iemand ze bovendien bij elkaar gezet. Hoewel sommige taalkundigen [kritisch zijn](#), is Fry's documentaire over het algemeen positief ontvangen: zijn *Planet Word* biedt een luchtig maar interessant beeld van allerlei aspecten van taal.

Wanneer zet je een puntkomma en wanneer een dubbele punt? Er zijn nog enkele plaatsen vrij bij de leestekencursus van de Taaladviesdienst in Tilburg op 10 november. Meer informatie op [onze website](#).

3. Extra: mooie zinnen

Voor een onderzoekje, dat ergens in 2012 moet leiden tot een boek, ben ik, Marc van Oostendorp (een van de redacteurs van Taalpost), op zoek naar mooie zinnen; het maakt niet uit in welke taal of in welk dialect. Hebt u een lievelingszin en wilt u die met mij delen? Kunt u er ook iets meer over vertellen: wat vindt u zo mooi aan de zin, waar kent u hem van, hoelang leeft u al met deze zin?

Het interessantst vind ik zinnen die u aanspreken vanwege hun bijzondere vorm, maar andere zinnen zijn ook welkom. U kunt uw zinnen sturen naar marc@vanoostendorp.nl, met in de onderwerpregel 'Mooie zin'.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1227

woensdag 26 oktober 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Buitenlandse verpleegsters in Brussel spreken vaak gebrekkig Nederlands.

(Bron: [De Standaard](#))

- De Leidse hoogleraar Engels Ingrid Tieken wil met een weblog de gewone taalgebruiker bij haar onderzoek betrekken.

(Bron: [Universiteit Leiden](#))

- In Zimbabwe is een woordenboek uitgegeven dat de plaatselijke gebarentalen moet verenigen.

(Bron: [BBC](#))

2. Congres van de maand: Gespleten tongen

Op 12 november 2011 houden de Leidse taalwetenschappers een publiekssymposium over dialect, accent en standaardtaal. Sprekers zijn onder meer José Cajot over 'De omgangstaal van Vlaanderen. Weg van het Nederlands?', Joop van der Horst over 'Standaardtalen en taalcultuur', Jacomine Nortier over 'Voor(oor)delen rond meertaligheid' en Jos Swanenberg over 'Taalvariatie en identiteit in Noord-Brabant'. Het programma begint om 13.00 uur; de zaal is een half uur voor aanvang open. Het symposium wordt afgesloten met een forumdiscussie onder leiding van Marc van Oostendorp en een receptie.

Deelname is gratis. U wordt vriendelijk verzocht u van tevoren aan te melden. Dat kan met een [e-mail](#) aan mevrouw Esrih Bakker of telefonisch via 071-527 41 32.

Ook een boeiend congres: dat van Onze Taal op zaterdag 26 november in Breda. Er is nog een [beperkt aantal kaarten](#) beschikbaar.

3. Extra: Arne Friedrich over taal

De Duitse voetballer Arne Friedrich (1979) werd door het tijdschrift *Die Zeit* [geïnterviewd](#) over 'alles behalve voetbal'. Het gesprek ging uiteindelijk vooral over taal.

Volgens Friedrich is het voor een voetballer belangrijk zo veel mogelijk talen te spreken, al is het maar om nieuwe buitenlandse collega's te helpen zich beter thuis te voelen bij de club.

Zelf spreekt hij echter alleen Duits, Engels en een paar woorden Italiaans. Hij had wel meer willen leren, maar is nooit verder dan lezione quattro gekomen.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1226

maandag 24 oktober 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Volgende week verschijnt een kerkelijk liedboek in het Achterhoeks dialect.

(Bron: [RTL Nieuws](#))

- Allochtonen kunnen nu het dialect van Zevenaar leren met behulp van een nieuw boek.

(Bron: [De Gelderlander](#))

- Een onderzoek van de Universiteit van Edinburgh bevat aanwijzingen dat taal mogelijk evolueert om beter geschikt te zijn voor het menselijk brein.

(Bron: [Kennisslink](#))

2. Taaltip: 'We wensen *hun/hen* veel succes!'

Volgens de regels is 'We wensen *hun* veel succes!' juist. In deze zin is *hun* indirect object (meestal 'meewerkend voorwerp' genoemd): het succes wordt 'aan' de bedoelde personen gewenst. Ook in bijvoorbeeld 'De veranderingen vielen *hun* meteen op' en 'Wil je *hun* een kaartje sturen?' is *hun* juist.

Veel mensen vinden in deze zinnen *hen* mooier. Maar *hen* is eigenlijk alleen juist in zinnen als 'Ik vertrouw *hen*' (*hen* is lijdend voorwerp) en 'Dat was een meevaller *voor hen*' (na een voorzetsel zoals *voor*).

Dit onderscheid tussen *hun* en *hen* is bedacht in de zeventiende eeuw. Het is nooit echt gaan leven in het algemene taalgebruik. De [Algemene Nederlandse Spraakkunst](#) (ANS), de dikste grammatica van het Nederlands, zegt dan ook: "Over het algemeen heerst bij het gebruik van *hen* en *hun* bij veel taalgebruikers onzekerheid. Het hierboven geformuleerde syntactische onderscheid kan men toepassen als men naar een strikte norm streeft." De ANS voegt daaraan toe dat het gebruik van *hen* in plaats van *hun* in de zinnen hierboven "bepaald niet als een fout mag worden gezien".

Wij hebben op onze [website](#) voor degenen die toch 'naar een strikte norm streven', honderden voorbeelden verzameld van werkwoorden die met *hen* of juist met *hun* worden gecombineerd.

Wanneer zet je een puntkomma en wanneer een dubbele punt? Leer het bij de leestekencursus van de Taaladviesdienst in Tilburg op 10 november. Meer informatie op [onze website](#).

3. Extra: taalgeschiedenis tegen neonazi's

De Duitse neonazi-partij NPD in Saksen (in het oosten van Duitsland) wil dat Engelse leenwoorden uit het openbare leven worden geweerd – ze moeten worden vervangen door Duitse woorden. In een geestig betoog legt de Saksische parlementariër Miro Jennerjahn (de Groenen) uit waarom er weinig van de argumenten van de NPD klopt: Is de NPD niet trots op de eigen 'Germaanse' wortels? En waren de Angelen en Saksen, die het Engels naar Engeland brachten, soms geen echte Germanen? Is een door de NPD veracht leenwoord als *download* geen goed Germaans woord? En maken de Fransen zich niet belachelijk in hun taalkundige parallelle wereld, waarin ze een computer een *ordinateur* noemen?

De toespraak wordt veel bekeken op [YouTube](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1225

vrijdag 21 oktober 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De tienjarige Sonia Yang spreekt Japans, Chinees, Engels, Taiwanees, Duits, Frans, Spaans, Portugees, Kazachs en Oegandees.

(Bron: [Daily Mail](#))

- Een Aziatisch restaurant in Hasselt krijgt haatmails omdat zijn menukaart in het Engels is opgesteld.

(Bron: [Vandaag.be](#))

- Nederlandse gerechtsdeurwaarders kunnen voortaan schuldenaren in duidelijke taal uitleg geven dankzij juridische bijsluiters.

(Bron: [Plein](#))

2. Ruggespraak

De standplaats is al voor het gehele jaar betaald en is incl 6 personen en een auto!!

(advertentie voor caravan, Marktplaats)

Australiër mag in paspoort geslacht in het midden houden

(*Trouw*)

Eerder uitten politici nog zorgen over de geluids- en luchtbelasting van de omgeving tijdens een commissievergadering.

(*Eindhovens Dagblad*)

Nog veel meer 'Ruggespraak'? [Word lid van Onze Taal](#) en ontvang er het boek *Door rood en spook gereden* bij.

3. Wedstrijd

In Taalpost 1219 stelden we de vraag uit welke taal 'Je bent lelijker dan een apenoksel' komt. Het goede antwoord is het Spaans. De uitdrukking is ook de titel van het boek dat de Britse taalkundige Robert Vanderplank over scheldwoorden schreef. De zes exemplaren gaan naar P.J.N. van Os, Kitty Krekels, Joep Staal, Eva Erades, Sander Lemmens en Robin Suoss.

We mogen deze week vijf exemplaren weggeven van *Als je even stilstaat bij #delftzuid*, een bundel met 150 twijmen (twitterrijmpjes) over het station Delft Zuid. De twijmpjes tellen elk maximaal 140 tekens en gaan onder meer over taal. De publicatie staat [online](#). Wilt u een gedrukt exemplaar winnen, beantwoord dan deze vraag: op welke poëtische dag ontstond het idee om te twijmen over Delft Zuid? Stuur uw antwoord voor 2 november naar de [redactie](#). Vermeld ook uw postadres.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1224

woensdag 19 oktober 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De analyse van verhalen van psychopathische moordenaars laat zien dat ze een afwijkend woordgebruik hebben.

(Bron: [Kurzweil](#))

- Onze voorouders spraken zoals het groene wezen Yoda uit de Star Wars-films.

(Bron: [de Volkskrant](#))

- Veel televisiekijkers ergeren zich aan het woord *uitstekelbaars*, dat elke avond in het tv-programma *De Wereld Draait Door* te horen is.

(Bron: [HP/De Tijd](#))

2. Schaamnaam 2011: Louwe Pruim

Het eerste 'woord van 2011' is gekozen: de meest genante naam van Nederland. Meer dan honderdduizend mensen brachten bij de omroep BNN hun stem uit voor de vierde verkiezing van de 'Schaamnaam'. Winnaar werd Louwe Pruim, voor Bennie Dood en Annebelle Blaas. De volledige eindstand en de al dan niet genante gesprekken met de laureaten vindt u bij de [Coen & Sander Show](#).

Op de nieuwe site van **Onze Taal** staat een [agenda met taalevenementen](#).

3. Extra: er is nog plaats op het congres van Onze Taal

Op zaterdag 26 november vindt in Breda het tweejaarlijkse congres van Onze Taal plaats. Er hebben zich al meer dan duizend deelnemers ingeschreven, maar er zijn nog plaatsen beschikbaar. De entreprijs voor het congres bedraagt 25 euro voor leden en 35 euro voor niet-leden. Wilt u een dag genieten van lezingen, cabaret en discussies in en over de Nederlandse taal? [Bekijk het programma en schrijf u in.](#)

4. Het Nederlands van Elio Di Rupo

In Taalpost 1223 ontbrak de link in het bericht over het Nederlands van Elio Di Rupo. U kunt de interviews nog altijd beluisteren bij [Peeters en Pichal](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1223

maandag 17 oktober 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De Britse regering wil rij-examens niet meer in andere talen houden, omdat ze vreest dat veel anderstaligen dan de verkeersborden in het Engels niet kunnen lezen.

(Bron: [The Telegraph](#))

- De nieuwe functie van de correctoren van de Franse krant *Le Monde* wordt 'rédacteurs-checkeurs', maar zij hebben dat begrepen als 'rédacteurs-shakers'.

(Bron: [Langue sauce piquante](#))

- Vrouwen spreken net voor hun vruchtbare dagen met een iets hogere en meer variërende toon.

(Bron: [Knack](#))

2. Taaltip: hoe()laat is het?

Hoe laat ('(op) welk tijdstip') is juist. Deze vaste combinatie bestaat uit twee woorden. Juist zijn dus: 'Hoe laat is het?', 'Hoe laat heb jij het?', 'Ik weet al hoe laat het is' ('ik voel dat er iets mis is').

Hoe lang wordt als twee woorden geschreven als het om de lengte van iets gaat: 'Hoe lang ben jij?' Als sprake is van een tijdstip of tijdsduur, is het wel aaneen: 'Tot hoelang duurt het nog?', 'Hoelang blijf je weg?'

Hoe ver bestaat uit twee woorden als het om een letterlijke afstand gaat: 'Hoe ver is het naar het station?' Als de betekenis minder letterlijk is, is het aaneen: 'Hoever ben je bereid te gaan voor je werk?'

Hoeveel en *hoezeer* zijn altijd aaneen: 'Hoeveel kost dat?', 'Hoezeer het me ook spijt ...'

Direct antwoord op uw taalvraag? Bel de [Taaladviesdienst](#).

3. Extra: het Nederlands van Elio Di Rupo

Het ziet ernaar uit dat Elio Di Rupo binnenkort eerste minister van België wordt. Di Rupo werd 60 jaar geleden in Wallonië geboren als zoon van Italiaanse immigranten. Daardoor

spreekt hij perfect Frans en Italiaans. Hij kon zijn Engels bijschaven tijdens de twee jaar dat hij aan de universiteit van Leeds werkte. Het Nederlands is dus zijn vierde taal. De vraag of hij die taal wel voldoende beheerst, komt geregeld terug.

In het programma *Peeters en Pichal* op Radio 1 van de VRT doen een leerkracht, een journalist en een politicoloog hun zegje over het Nederlands van Elio Di Rupo.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1222

vrijdag 14 oktober 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De 'Google Translate conversation mode' kan voortaan gesproken taal vertalen van en naar veertien talen – waaronder het Nederlands.

(Bron: [GigaOm](#))

- Vanaf volgend jaar gaat Frankrijk zware taaleisen stellen aan nieuwkomers.

(Bron: [Libération](#))

- De Onderwijsraad vindt dat er hogere eisen gesteld moeten worden aan het Engelstalig onderwijs in Nederland.

(Bron: [Nieuwsbank.nl](#))

2. Interview van de week: Neerkijken op plat praten

Hoe komt het dat veel mensen neerkijken op dialectsprekers? Radiopresentator Menno Bentveld vroeg het aan de Nijmeegse hoogleraar Roeland van Hout. "Taal speelt naast kleding een belangrijke rol bij het eerste oordeel dat men zich van iemand vormt." Toch heeft het dialect ook voordelen: "Deze mensen zijn tweetalig. Uit onderzoek weten we dat tweetaligheid een training biedt aan het brein en zorgt voor vertraging van alzheimer." Het interview staat op de website van het radioprogramma [Degids.fm](#).

[Onderwijs en taal: daarover spreken boeiende experts op het Onze Taal-congres 'Taal leren', zaterdag 26 november in Breda. Meld u nu aan!](#)

3. Extra: Samuel Ampzing

Als u op Facebook zit, kunt u sinds gisteren vriend worden met Samuel Ampzing (klik op <http://www.facebook.com/Ampzing>), de grappigste en aardigste taalpurist van Nederland. Deze zeventiende-eeuwse Haarlemse strijder voor zuiver Nederlands ("Mannen, te paard, we zijn verraden!") heeft sinds lange tijd ook al een eigen [website](#) en het naar hem genoemde Ampzing Genootschap treedt regelmatig op, vooral in Haarlem; bijvoorbeeld aanstaande dinsdagavond 18 oktober, vanaf 20.30 uur in café Koops (Damstraat 4).

Wie op de hoogte wil blijven van al deze activiteiten, kan dat vanaf nu dus volgen via Gezichtsboek.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1220

maandag 10 oktober

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De advocaat Inez Weski wordt de nieuwe juryvoorzitter van het Groot Dictee.

(Bron: [De Pers](#))

- De familie van de verdwaalde orka Morgan, die in juni voor de Nederlandse kust werd aangetroffen, is gelokaliseerd aan de hand van zijn dialect.

(Bron: [De Morgen](#))

- Sinds dit weekeinde biedt Facebook de mogelijkheid om status-updates automatisch te laten vertalen.

(Bron: [LiveSide.net](#))

2. Taaltip: *wc-loze/wc'loze treinen*

De afgelopen week was de NS in het [nieuws](#) vanwege de plaszak die reizigers in wc-loze treinen bij hoge nood zouden moeten gebruiken. Alle media schreven over "wc-loze treinen"; die spelling is juist volgens het Witte Boekje, maar in de officiële spelling is *wc'loze treinen* juist.

Het bijvoeglijk naamwoord *wc-loos* is opgebouwd uit de afkorting *wc* en het achtervoegsel *loos*. Tussen een afkorting en een achtervoegsel komt meestal een apostrof en in sommige gevallen een streepje. Het is bijvoorbeeld *wc's*, *cd'tje*, *IT'er* en *sms'en* met apostrof, en *sms-achtig*, *EU-schap* en *D66-dom* met streepje.

De officiële spelling schaaft *-loos* onder de achtervoegsels die [met een apostrof worden gekoppeld](#); het Witte Boekje kiest bij *-loos* voor [een streepje](#).

Op de [website van Onze Taal](#) staat een agenda waarin taalevenementen (congressen, symposia, dictees, enz.) worden aangekondigd.

3. Extra: discussie over purisme

De IJslanders (en de Faeröerders) zijn trots op hun eigen taal. Daarom hebben ze een taalraad ingesteld die er onder meer op let dat de woordenschat een zo zuiver mogelijke afspiegeling van het oorspronkelijke IJslands dan wel Faeröers blijft. Om dit te bereiken stelt de raad op

gezette tijden een woordenlijst samen waarop de inheemse woorden voor uitheemse nieuwe zaken en begrippen prijken. De bevolking van IJsland schijnt de voorgestelde neologismen dankbaar over te nemen.

Verdient dit taalbeleid navolging in Nederland, België en Suriname? En zou de Nederlandse Taalunie zich dus moeten inspannen om een dergelijke lijst samen te stellen en algemeen ingang te doen vinden? De taalkundige Frank Jansen bespreekt in het oktobernummer van *Onze Taal* de voors en tegens van deze stelling. Op de website van [Onze Taal](#) kunt u zijn artikel lezen, erover stemmen, en meediscussiëren.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1219

vrijdag 7 oktober 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Als mensen een vreemde taal leren, zal hun kijk op de wereld veranderen en krijgen ze ook een andere perceptie van begrippen.

(Bron: [Gezondheidsnet.nl](#))

- Nu het Nederlands niet meer de eerste taal van Curaçao is, geeft de overheid er steeds meer de voorkeur aan het Papiaments.

(Bron: [RNW](#))

- De rector van de Vrije Universiteit Brussel zegt dat het Vlaamse hoger onderwijs veel belang heeft bij een taalwetgeving die meer ruimte geeft aan het Engels.

(Bron: [DeMorgen.be](#))

2. Tip voor een taaltrip: The Language Show Live 2011

In Londen vindt van 21 tot 23 oktober [The Language Show Live 2011](#) plaats. Het evenement is bedoeld voor alle taalliefhebbers: mensen die een taal willen leren, leraren, vertalers, tolken, enz. Op het programma staan films over taal, taalproeftjes, intensieve taallessen en seminars over allerlei taalaspecten. Er is ook een beurs waarop boekhandels, uitgevers, taalscholen, taalverenigingen en andere organisaties zich voorstellen. Het is opmerkelijk dat The Language Show Live 2011 zich niet beperkt tot het Engels, maar ook veel andere talen aan bod laat komen.

'Reuzenrat op Velpse kermis'. Trek in meer taalkronkels? Wie nu lid wordt van Onze Taal, krijgt het boek [Door rood en spook gereden](#) cadeau!

3. Wedstrijd: *Je bent lelijker dan een apenoksel!*

In Taalpost 1213 vroegen we naar het geboorteland van Jan Spendel, auteur van *Onwelveeglijke, bespottelijke en bijzondere familienamen*. Het antwoord was Nigeria. We kregen maar liefst 570 antwoorden. De drie exemplaren van het boek gaan naar Julie Jacobs, Arno Stolk en Nella Lukowski.

Hebt u weer niet gewonnen? Dan ontsnapt u misschien een scheldwoord, waardoor u meteen weer geboeid zult zijn door de wedstrijd van deze week: we mogen zes exemplaren weggeven

van *Je bent lelijker dan een apenoksel!* In dat boek heeft de Britse taalkundige Robert Vanderplank intrigerende en bizarre scheldwoorden en beledigingen in meer dan veertig talen verzameld. Wilt u een exemplaar winnen? Beantwoord deze vraag: uit welke taal komt de uitdrukking 'Je bent lelijker dan een apenoksel' oorspronkelijk? Stuur uw antwoord voor 18 oktober naar de [redactie](#). Vermeld ook uw postadres.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1218

woensdag 5 oktober 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De Actiegroep Duits trekt 16.500 euro uit voor een scholenwedstrijd om Duits leren te stimuleren.

(Bron: [Duitslandweb.nl](#))

- Leerlingen van het Ensorinstituut in Oostende volgen het vak schoonheidsverzorging in het Frans, omdat dat hun kansen op de arbeidsmarkt vergroot.

(Bron: [Het Nieuwsblad](#))

- In een nieuwe Bollywoodfilm zal voor het eerst een nummer gezongen worden in tien verschillende talen uit India.

(Bron: [Bollywood.nl](#))

2. Website van de week: Zoeken

Is googelen een speld in een hooiberg zoeken? Nee, zegt de taalkundige Ewoud Sanders, je kunt op Google heel gericht zoeken. Mensen zoeken meestal slechts op vier manieren op het internet, terwijl je door gebruik te maken van zoekoperatoren veel sneller en preciezer je zoekdoel kunt bereiken. Die zoekoperatoren zijn woorden of tekens die je in de zoekregel van een zoekmachine toevoegt aan je zoekopdracht. Sanders heeft de zoekoperatoren voor Google verzameld in het gratis e-boekje [Eerste Hulp Bij e-Onderzoek](#) en op de website. Een langere lijst zoekoperatoren is terug te vinden op een pagina op zijn [website](#) over Zoeken.

Had u graag meer willen weten over het woord [pastiche](#)? Meld u dan aan voor onze andere gratis nieuwsbrief: [Woordpost!](#)

3. Extra: duizendste neologisme bij NEOTERM

Een van de projecten van NL-TERM, de Vereniging voor Nederlandstalige Terminologie, is het nieuwewoordenbestand [NEOTERM](#). De initiatiefnemers hebben daarin sinds 2004 neologismen verzameld die onze woordenschat verrijkt hebben, bijvoorbeeld *beurtbalkje*, *crisette* en *flexivoor*. Onlangs is het duizendste neologisme toegevoegd aan de website. U kunt ook zelf neologismen melden of commentaar uiten op opgenomen nieuwe woorden.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1217

maandag 3 oktober 2011

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Met een zin over de Utrechtse buitenwijk Overvecht wint auteur Peter Buwalda de Tzum-prijs.

(Bron: [Tzum](#))

- De Vlaamse gynaecologe, hoogleraar en politica Marleen Temmerman verdiept zich in de etymologie het woord *oudewijvenzomer*, een benaming voor de nazomer waar we de afgelopen dagen van hebben genoten.

(Bron: [Het Nieuwsblad](#))

- Twee feministische organisaties voeren in Frankrijk campagne om de titel *mademoiselle* te laten verdwijnen.

(Bron: [NOS](#))

2. Taaltip: *vunzeriken* of *vunzerikken*

Op de website van [nrc.next](#) staat een column met als titel *Vunzerikken*. Hier staat één *k* te veel: *vunzeriken* is juist. Aan woorden die eindigen op het achtervoegsel *-erik*, wordt in het meervoud *-en* toegevoegd. Het is bijvoorbeeld ook *bangeriken*, *gemeneriken* en *viezeriken*.

Op de [website van Onze Taal](#) worden nog meer twijfelgevallen genoemd waarvan het meervoud op *-iken* eindigt.

Op de [website van Onze Taal](#) staat een agenda waarin taalevenementen (congressen, symposia, dictees, enz.) worden aangekondigd.

3. Extra: *Vredesdagen Krachtige taal*

De Universiteit Utrecht houdt in het kader van de *Universitaire Vredesdagen* op dinsdag 4 oktober een symposium over taal met als titel *Krachtige taal*. Het is de bedoeling te laten zien hoe een welbewuste keuze van woorden mensen kan beledigen maar ze ook hoop kan geven.

Maarten van Rossem geeft een lezing over retorica in de politiek. Mariëtte Willemsen toont met behulp van de klassieke retorica hoe emoties gebruikt worden om te beïnvloeden en overtuigen. En Lucien van Liere heeft het over framing: kan taal mensen binden, door

bijvoorbeeld te wijzen op gemeenschappelijkheden? Daarnaast vinden nog enkele workshops over de macht van het woord plaats.

Kunt u het symposium niet ter plaatse bijwonen? Via de website van [Vredesdagen Krachtige taal](#) zijn de lezingen van Willemsen en Van Rossem te volgen, zowel live als na afloop.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.